

Enhed
Administrationspoli-
tisk kontor

Sagsbehandler
MB

Koordineret med
SG/OFFVEL

Sagsnr.
2012-02759

Doknr.
117779

Dato
03-07-2013

Status til Folketingets Kommunaludvalg om offentlig-privat samarbejde som opfølgning på F 10

I forbindelse med forespørgselsdebatten den 15. januar 2013 om konkurrenceudsættelse (F 10) blev der vedtaget et forslag til folketingsvedtagelse (V 20), hvori:

”Folketinget opfordrer regeringen til at undersøge, hvorvidt der er lovgivningsmæssige barrierer for, at den leverandør, der er bedst og billigst, har mulighed for at byde på opgaven, og om der er andre lovgivningsmæssige barrierer for konkurrenceudsættelse også i de tilfælde, hvor det ville give den bedste og billigste løsning.”.

Bag folketingsvedtagelsen stod alle Folketingets partier med undtagelse af Enhedslisten.

På den baggrund følger nedenfor en status til Folketingets Kommunaludvalg om offentlig-privat samarbejde med følgende elementer:

- A. Konkurrenceudsættelse i kommuner og regioner
- B. Lovgivningsmæssige rammer
- C. Status for initiativer og igangværende arbejder
- D. Afsluttende bemærkninger

A. Konkurrenceudsættelse i kommuner og regioner

Som del af økonomiaftalerne for 2014 er der enighed mellem regeringen og KL henholdsvis Danske Regioner om at understøtte og fremme offentlig-privat samarbejde.

Det er den enkelte kommune eller region, som inden for de lovgivningsmæssige rammer selv tilrettelægger opgaveløsningen lokalt, herunder samarbejdet med den private sektor.

Regeringen finder det således ikke afgørende, om konkurrencen fører til, at opgaverne løses af det offentlige eller private leverandører, men at selve konkurrencen om opgaverne bidrager til at udvikle og effektivisere løsningen af opgaverne.

I praksis vil det være vanskeligt at skabe konkurrence om samtlige udbudsegneede opgaver, bl.a. fordi visse opgaver er særligt vanskelige at konkurrenceudsætte, og fordi der for visse opgaver ikke vil være et marked, der kan løse opgaverne.

Kommunernes regnskabstal for 2012 viser, at kommunerne i 2012 samlet set konkurrenceudsatte 25,4 pct. af de opgaver, der kan konkurrenceudsættes. Udviklingen i kommunernes konkurrenceudsættelse vises i tabel 1:

Tabel 1. Oversigt over kommunernes IKU fra 2007-2012 (2012-opgørelsesmetode)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kommuner	22,6	24,0	24,1	24,9	25,0	25,4

Som det ses, har kommunerne gradvist konkurrenceudsat flere og flere opgaver siden kommunalreformen i 2007.

Der er stor forskel i konkurrenceudsættelsen mellem de enkelte kommuner. De ti kommuner, der i 2012 udbyder flest opgaver, udbyder i gennemsnit 30pct. af de opgaver, der er egnede. De ti kommuner i den anden ende af skalaen udbyder i gennemsnit 19,3pct. af de egnede opgaver. Det peger på, at der generelt er mulighed for øget konkurrenceudsættelse.

På det regionale område viser regnskabstallene for 2012, at regionerne i 2012 samlet set skabte konkurrence om 21,3 pct. af deres opgaver. Udviklingen i regionernes konkurrenceudsættelse fremgår af tabel 2:

Tabel 2. Oversigt over regionernes IKU fra 2009-2011 (2012-opgørelsesmetode)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Regioner	-	-	22,5	21,1	20,9	21,3

Det ses, at regionernes konkurrenceudsættelse samlet set er steget i 2012 efter et par år med en faldende tendens.

Det bemærkes, at regionens køb af sundhedsydelser på privatsygehuse indgår i beregningen af IKU, fx i tilfælde af utilstrækkelig behandlingskapacitet på regionens sygehuse i en periode. Dette forhold kan komplicere vurderingen af udviklingen i IKU for regionernes vedkommende.

Endvidere bemærkes, at anlægsudgifter ikke indgår i beregningen af IKU. Udgifterne i forbindelse med opførelsen af de nye supersygehuse påvirker derfor ikke IKU.

Ud over opgørelsen af regionernes indikator for konkurrenceudsættelse foretages der også en opgørelse af en Privat Tjenesteydelsesindikator (PTI), der indeholder oplysninger om regionernes tilskud til sundhedsydelser (lægehjælp, speciallæger og tilskud til lægemidler), hvorimod egne vundne udbud ikke indgår. PTI tallet for 2012 er 36,2pct.

Regeringen vil følge udviklingen i konkurrenceudsættelsen i kommuner og regioner med henblik på at understøtte og fremme samspillet med private aktører.

B. Lovgivningsmæssige rammer

I det følgende beskrives de væsentligste lovgivningsmæssige rammer for offentlig-privat samarbejde.

I en række tilfælde har der fra flere sider været givet udtryk for, at lovgivningen på et givent område opleves som en barriere for øget offentlig-privat samarbejde. Særligt EU's udbudsregler og reglerne om klagesystemet for udbud har været opfattet som særdeles komplekse og fremhævet som lovgivningsmæssige barrierer.

a. Hvilke opgaver kan omfattes af et offentlig-privat samarbejde

En kommunes eller en regions overladelse af opgaver til private kræver hjemmel. I udgangspunktet kan private leverandører varetage alle offentlige opgaver, der ikke indebærer myndighedsudøvelse, når blot der er bevillingsmæssig hjemmel.

Ved myndighedsudøvelse forstås virksomhed, der ensidigt og bindende fastlægger den enkelte borgers rettigheder og pligter på grundlag af offentligretlige regler. Omfattet er i almindelighed dels den virksomhed, der består i at forberede og træffe afgørelser, dels udøvelsen af tvang over for borgerne.

Myndighedsopgaver kan ikke overlades til private leverandører, medmindre der er særlig lovhjemmel hertil. Der er enkelte områder, hvor private varetager myndighedsopgaver. Eksempelvis varetager skorstensfejeren i dag myndighedsopgaver.

Der kan i øvrigt være lovgivning, som stiller særlige krav om offentlig opgavevaretagelse, hvilket eksempelvis er tilfældet på folkeskoleområdet.

Driftsopgaver (eller faktisk forvaltningsvirksomhed) kan som udgangspunkt varetages af private leverandører uden særskilt hjemmel, når myndigheden har de fornødne bevillinger. Det er navnlig opgaver, der alene vedrører selve udførelsen af en konkret opgave. Det kan f.eks. være rengøring, kantinedrift, tøjvask, vagtvirksomhed, udførelse af hjemmehjælp og hjemmesygepleje, afhentning og bortkørsel af husholdningsaffald, snerydning, lønberegning mv.

Det bemærkes, at ansvaret for en opgave altid ligger hos kommunen, selv om driften er overladt til en ekstern leverandør.

b. Regulering af processer i forbindelse med aftaler om offentlig-privat samarbejde

EU-regler om udbud

Såvel offentlige ordregivere som private virksomheder har fremført, at EU's udbudsregler er komplekse og svært anvendelige. Eksempelvis har der været kritik af, at det er uklart, hvordan myndigheder og virksomheder inden for rammerne af udbudsreglerne kan have dialog.¹

Når offentlige myndigheder køber varer, tjenesteydelser og bygge- og anlægsopgaver over en nærmere fastsat tærskelværdi, er den offentlige myndighed forpligtet til at følge EU's udbudsdirektiver. Et væsentligt formål med udbudsdirektivet er at sikre konkurrence om offentlige indkøb, så alle interesserede virksomhederne har mulighed for at byde på de offentlige opgaver, og så myndighederne foretager indkøb, der er bedst til prisen. Udbudsdirektiverne sikrer således, at virksomheder får mulighed for at deltage i udbud på lige, gennemsigtige og ikke-diskriminerende vilkår.

Udbudsreglerne er procesregler, hvilket indebærer, at de stiller nogle rammer for, hvordan offentlige myndigheder foretager deres indkøb. Udbudsreglerne regulerer således ikke, hvad de offentlige myndigheder skal indkøbe. Det er den enkelte offentlige myndighed, som fastlægger de kriterier, der gælder for tilbudsvurderingen i den konkrete udbudssag, herunder pris i forhold til kvalitet.

Der er en række opgaver på social- og sundhedsområdet, de såkaldte bilag B-ydelser, som er undtaget udbudsdirektivets procesregler. Disse ydelser kan således indkøbes uden at følge direktivets detaljerede procedureregler – blot skal ordregiveren sikre en passende grad af offentlighed, såfremt ydelsen har en klar grænseoverskridende interesse. Ydelserne er heller ikke omfattet af tilbudslovens annonceringsregler.

Europa-Kommissionen fremsatte i december 2011 en pakke af lovgivningsforslag om offentlige indkøb med henblik på at modernisere og forenkle de gældende regler om offentlige indkøb og koncessioner. Pakken indeholder forslag til et nyt udbudsdirektiv, et nyt forsyningsvirksomhedsdirektiv og et koncessionsdirektiv.

---

¹ Udbudsrådet (2010): *Analyse af barrierer for konkurrenceudsættelse i den offentlige sektor*

Formålet med revisionen af reglerne er at gøre offentlige indkøb mere effektive gennem en forenkling og at give ordregivere bedre mulighed for at anvende offentlige indkøb til støtte for mål som fx miljøbeskyttelse, energieffektivitet mv.

Regeringen har arbejdet for et fleksibelt og enkelt regelsæt, der gør det muligt at understøtte effektive indkøb og at anvende udbud strategisk til at understøtte blandt andet innovation, miljøhensyn og sociale hensyn. Samtidig er det vigtigt for regeringen, at mulighederne for dialog mellem ordregiver og tilbudsgiver i udbudsprocessen øges. Forslaget til EU's nye udbudsdirektiv lægger op til, at det er muligt at anvende procedurerne konkurrencepræget dialog og udbud med forhandling i langt større udstrækning end i dag. Forslaget introducerer derudover en ny udbudsprocedure, nemlig såkaldte innovationspartnerskaber, der giver mulighed for udvikling og køb af nye, innovative produkter og ydelser.

Regeringen vil som opfølgning på EU's nye udbudsdirektiver fremlægge en dansk udbudslov, der skal sikre større klarhed og fleksibilitet for virksomheder og ordregivere, herunder i forhold til nye udbudsformer. Der henvises til afsnit C, punkt a.

Udbudsdirektivet forventes formelt vedtaget i løbet af efteråret og skal være implementeret i Danmark senest 2 år efter.

Tilbudsloven

Tilbudsloven fastsætter regler for udbud af bygge- og anlægskontrakter *under* udbudsdirektivets tærskelværdier samt regler for annoncering af varer og visse tjenesteydelser med en kontraktværdi over 500.000 kr., men under EU's tærskelværdier. Generelt vurderer de danske offentlige indkøbere, at udbudsreglerne i EU's udbudsdirektiv er svære at anvende i større udstrækning end de vurderer, at tilbudslovens regler er svære at anvende.² Ikke desto mindre er de tidligere regler om annonceringspligt fra flere sider blevet kritiseret for at være tunge og bureaukratiske, når det handler om indkøb af visse ydelser inden for social- og sundhedsområdet, der ikke nødvendigvis har grænseoverskridende interesse.

Regeringen har taget initiativ til at lempe kravene i tilbudsloven vedrørende annoncering af visse ydelser inden for social- og sundhedsområdet, jf. afsnit C, punkt b.

Lov nr. 548

Lov om kommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder og kommuners og regioners deltagelse i selskaber (Lov nr. 548) har til formål at fremme det offentlig-private samspil på de områder, hvor der reelt kun er offentlige udførere, og hvor mulighederne for udlicitering derfor er begrænsede. Det offentlig-private samspil fremmes ved at give kommuner og regioner adgang til - på visse betingelser - at indgå i et selskab med private.

Regeringen har taget initiativ til at styrke kommunernes og regionernes mulighed for at deltage i selskaber, jf. afsnit C, punkt b.

Klagesystemet for udbud

Der har været fremsat kritik af, at praksis i Klagenævnet for Udbud indebar for store forsinkelser og omkostninger, og at det danske klagesystem for udbud således ikke var tilstrækkeligt effektivt. Eksempelvis vurderede 40 pct. af de offentlige indkøbere i en undersøgelse gennemført i efteråret 2011, at det er en barriere for konkurrenceudsættelse af offentlige opgaver, at der er risiko for, at klageomkostningerne overstiger gevinsterne.³

²Udbudsrådet (2012): *Analyse af offentlig-privat samarbejde i Danmark og Sverige*, s. 45

³Udbudsrådet (2012): *Analyse af offentlig-privat samarbejde i Danmark og Sverige*, s. 49

Reglerne om klagesystemet for udbud er netop blevet ændret. Der henvises til afsnit C, punkt c.

Konkurrence på hjemmehjælpsområdet

De tidligere regler i serviceloven om frit valg på hjemmehjælpsområdet blev fra flere sider kritiseret for at være ufleksible og en hæmsko for øget konkurrenceudsættelse på grund af særlige formkrav, der kun gjaldt på hjemmehjælpsområdet.

Reglerne om frit valg af hjemmehjælp er netop blevet ændret. Der henvises til afsnit C, punkt d.

Kontrolbud

Der er fastlagt nationale regler om kommuners og regioners beregning og afgivelse af kontrolbud. Når en offentlig myndighed udbyder en opgave, har myndigheden mulighed for selv at byde ind gennem et såkaldt kontrolbud med henblik på at vurdere, om en given opgave skal udliciteres. Reglerne har til formål at sikre en fair konkurrence mellem det offentlige og de private leverandører og skabe tillid til de kommunale og regionale kontrolbud.

Fra nogle brancheorganisationers side har der været rejst kritik af manglende gennemsigthed i den måde, de offentlige myndigheder udarbejder kontrolbud på.

Imidlertid er det regeringens opfattelse, at de nuværende regler om beregning og afgivelse af kontrolbud i tilstrækkelig grad sikrer en fair prisberegning. Regeringen har endvidere tillid til, at kommunerne og regionerne kun selv løser opgaverne, når det økonomisk og fagligt kan begrundes.

c. Finansieringssystemer i relation til offentlig-privat samarbejde

Låne- og deponeringsregler

Den kommunale og regionale lånebegrænsning tjener flere formål, herunder:

1. Hensynet til, at kommuners og regioners fremtidige dispositioner ikke i u hensigtsmæssigt omfang undergraves af finansielle bindinger truffet af den nuværende kommunalbestyrelse henholdsvis regionsråd - for gæld eller lejeforpligtigelser skal betales
2. Hensynet til den samlede samfundsøkonomi og beskæftigelse - lånepuljer muliggør en vis styring af kommunernes og regionernes anlægsaktiviteter, som er vigtig i forhold til konjunkturpolitikken

Lånereglerne har også en betydning for kommunernes og regionernes indgåelse i offentlig-private partnerskaber (OPP), hvor disse indebærer lejearrangementer, idet kommunen henholdsvis regionen skal deponere et beløb svarende til aftalens værdi eller alternativt anvender ledig låneramme til formålet.

Baggrunden for deponeringsreglerne er, at aftaler om benyttelse af ejendomme mv. via bl.a. OPP-aftaler sidestilles med og opfattes som lån, idet aftalen erstatter en lånefinansieret anlægsudgift. Hensynet har altså været en ligestilling mellem almindelige anlægsprojekter og OPP- og lejeprojekter i relation til lånereglerne.

Der har været et ønske om at se på mulighederne for modernisering af de kommunale låne- og deponeringsregler, og der blev i den anledning og som opfølgning på økonomiaftalen mellem regeringen og KL for 2013 nedsat en arbejdsgruppe under Økonomi- og Indenrigsministeriet til vurdering heraf. Efter arbejdsgruppen har afsluttet sit arbejde er der i økonomiaftalerne for 2014 aftalt en række initiativer til en modernisering af låne- og deponeringsreglerne, jf. afsnit C, punkt e.

Momsrefusionsordningen

Momsrefusionsordningen for kommuner og regioner har til hensigt at sikre konkurrencemæssig ligestilling mellem kommunernes og regionernes egenproduktion og køb af varer og ydelser hos private leverandører. Ved at refundere momsudgifter ved køb hos private leverandører bliver det konkurrencemæssigt neutralt for en kommune eller region at vælge mellem egen produktion eller køb hos private. Udover momsudgifter refunderes også visse udgifter til lønsumsafgift via ordningen.

d. Andre lovgivningsmæssige krav mv. i relation til offentlig-privat samarbejde

Generel kommunelovgivning

Offentlighedsloven gælder for al virksomhed, der udøves af den offentlige forvaltning og derfor også, når opgaver udbydes. Loven regulerer adgangen til aktindsigt i offentlige dokumenter, herunder aktindsigt i materiale fremkommet under en udbudsproces.

Forvaltningsloven gælder hovedsageligt for afgørelsesvirksomhed inden for den offentlige forvaltning.

Virksomhedsoverdragelse, medarbejdere og arbejdsmiljø

Virksomhedsoverdragelsesloven regulerer en række forhold om medarbejdernes stilling, når en ny leverandør overtager en virksomhed. Loven beskriver også kravene til, hvordan medarbejderne eller deres repræsentanter skal informeres.

I forbindelse med overenskomster på det kommunale område er der udarbejdet et protokollat, der specificerer medarbejdernes ret til at blive inddraget ved udbud og udlicitering.

Arbejdsmiljøloven pålægger udbyderne et medansvar for, at arbejdsmiljøreglerne bliver overholdt, når en driftsopgave sendes i udbud.

Konkurrenceregler

Konkurrenceloven indeholder to forbud, som skal iagttages i forbindelse med udbud: Forbud mod konkurrencebegrænsende aftaler og forbud mod misbrug af dominerende stilling. Det er virksomhederne, som byder på offentlige opgaver og indgår i offentlig-private samarbejder, der har til ansvar at sikre, at de ikke overtræder konkurrencereglerne.

Gæld til det offentlige

Lov om begrænsning af skyldners muligheder for at deltage i offentlige udbudsforretninger stiller krav til ordregiveren i forbindelse med en udbudsforretning/annoncering.

C. Status for initiativer og igangværende arbejder

Nedenfor beskrives status for en række initiativer og igangværende arbejder, som har til formål at forenkle og modernisere lovgivningen i relation til offentlig-privat samarbejde og understøtte øget inddragelse af private leverandører i den offentlige opgaveløsning.

a. Nedsættelse af udvalg om ny udbudslov

Det gældende udbudsdirektiv er i Danmark implementeret ved en bekendtgørelse, der ved henvisning til direktivet forpligter ordregivere til at overholde udbudsdirektivets regler. Det indebærer, at direktivets regler i dag skal anvendes direkte. De nuværende udbudsregler opleves som særdeles komplicerede af både offentlige ordregivere og private virksomheder. Det efterspørges fra ordregiver- og leverandørsiden, at der skabes større klarhed om udbudsreglerne og større fleksibilitet.

På den baggrund har regeringen besluttet som opfølgning på EU's nye udbudsdirektiver at fremlægge en dansk udbudslov, som skal sikre større klarhed og fleksibilitet for virksomheder og ordregiver, herunder i forhold til nye udbudsformer. Det fremgår bl.a. af aftale om kommunernes økonomi for 2013 og regeringens konkurrencepolitiske udspil fra oktober 2012.

Regeringen vil nedsætte et udvalg til det lovforberedende arbejde med deltagelse af bl.a. KL, Danske Regioner og eksterne eksperter med praktisk erfaring i arbejdet med udbud.

b. Lempelse af annonceringspligten samt styrket mulighed for kommuners og regioners deltagelse i selskaber

Folketinget har den 6. december 2012 vedtaget en lov om lempelse af annonceringspligten samt styrket mulighed for kommuners og regioners deltagelse i selskaber.

Den danske annonceringspligt betyder, at offentlige myndigheder skal annoncere alle indkøb af varer og tjenesteydelser, der ligger over 0,5 mio. kr. og under de gældende EU-tærskelværdier. For kommunerne er EU-tærskelværdierne i 2012 for varer og tjenesteydelser knap 1,5 mio. kr.

Med loven blev ordregiveres administrative byrder i relation til annonceringspligten mindsket ved at fjerne annonceringspligten for de såkaldte bilag II B-tjenesteydelser, som bl.a. omfatter social- og sundhedsydelser, juridiske ydelser samt hotel- og restaurationsvirksomhed.

Loven indebærer endvidere, at kommunerne får friere adgang til at udføre opgaver for en anden offentlig myndighed, herunder en anden kommune, og at grænsen for den andel af omsætningen i selskaber med kommunal eller regional deltagelse, der må stamme fra salg til andre end kommuner henholdsvis regioner, øges fra 25 pct. til 50 pct.

c. Bedre og mere effektivt klagesystem for udbud

Regeringen besluttede i februar 2012 at iværksætte et serviceeftersyn af klagesystemet for udbud. Baggrunden var, at der havde været kritik af, at praksis i klagesystemet for udbud indebar for store forsinkelser og omkostninger. Samtidig var der et stigende antal klager til Klagenævnet for Udbud, og stadig færre klager endte med at få medhold.

I forlængelse af serviceeftersynet har Folketinget i maj 2013 vedtaget en række ændringer i håndhævelsesloven, og der er gennemført en række ændringer i bekendtgørelse om Klagenævnet for Udbud. Ændringerne trådte i kraft den 1. juni 2013.

Ændringerne skal sikre et bedre og mere effektivt klagesystem for udbud.

Ændringerne indebærer bl.a.:

- Kortere klagefrister ved klage over EU-udbud og indførelse af klagefrister ved klager over tilbudsloven
- Begrænsning i Klagenævnet for Udbuds anvendelse af den særlige udbudsretlige sanktion uden virkning
- Tydeliggørelse af, at klagenævnet har mulighed for at undlade at behandle en klage – fx hvis klagen er åbenlyst grundløs
- Forhøjelse af klagegebyrets størrelse
- Øget information om principielle kendelser
- Ændret fordeling af sagsomkostninger

d. Større fleksibilitet på hjemmehjælpsområdet

Som en del af udmøntningen af finanslovsaftalen for 2013 mellem regeringen og Enhedslisten vedtog Folketinget den 19. marts 2013 en lov, som sikrer kommunalbestyrelsen mere fleksibilitet til at tilrettelægge det frie valg og hjemmehjælpen på den måde, der lokalt vurderes at være mest hensigtsmæssig. Særreglerne i serviceloven erstattes med et enkelt krav om, at kommunerne fortsat skal tilbyde borgerne frit valg af leverandør. Som noget nyt får kommunalbestyrelsen mulighed for at tilbyde borgerne frit valg af leverandør med et fritvalgsbevis. Det skal understøtte bedre kommunal ressourceudnyttelse og bedre service til borgerne. De ændrede regler forudsættes fra 2013 årligt at frigøre 132 mio. kr. i kommunerne til borgernær service. Loven trådte i kraft 1. april 2013.

I dag anvender hovedparten af kommunerne godkendelsesmodellen, hvor der ikke er priskonkurrence, men alene konkurrence på kvaliteten. Den udbredte brug af godkendelsesmodellen har betydet, at leverandørerne er afregnet til en pris svarende til den kommunale leverandørvirksomheds gennemsnitsomkostninger, hvilket har medvirket til opbyggelse af et marked med små leverandører. Loven er ikke til hinder for, at kommunerne kan fortsætte med at bruge godkendelsesmodellen. Loven øger samtidig viften af kommunernes muligheder for at indgå aftaler med private leverandører.

Kommunerne skal efter loven skabe grundlag for, at modtagere af hjemmehjælp mv. kan vælge mellem to eller flere leverandører af denne hjælp, hvoraf den ene leverandør kan være kommunal. Kommunerne skal for at opfylde forpligtelsen som minimum:

- 1) Indgå kontrakt med to eller flere leverandører, eller
- 2) Tilbyde modtagerne et fritvalgsbevis

Det er fortsat afgørelsen om hjælp til den enkelte borger, der udgør aftalegrundlaget for leverandørens udførelse af hjælpen - uanset om kommunen selv udfører hjælpen eller har overladt opgaven til en privat leverandør, eller om borgerne benytter fritvalgsbeviset.

Kommunalbestyrelsen skal fortsat udarbejde og offentliggøre en tilsynspolitik for tilbud om hjemmehjælp, der er omfattet af reglerne om frit valg af leverandør. Tilsynspolitikken skal således omfatte alle leverandører, uanset om leverandøren er kommunal eller privat, herunder leverandør under fritvalgsbeviset.

Ankestyrelsen vil i Folketingsåret 2014/15 foretage en opfølgning på kommunalbestyrelsernes implementering af regelsættet og de organisatoriske og kvalitetsmæssige forhold på ældreområdet, der relaterer sig til regelsættet.

e. Forenkling af låne- og deponeringsregler

Af regeringsgrundlaget fremgår, at "Regeringen vil give kommuner og regioner bedre mulighed for at gennemføre nyttige, nødvendige og rentable investeringer, f.eks. inden for energirenovering og velfærdsteknologi. I den forbindelse vil regeringen modernisere låne- og deponeringsreglerne for investeringer, der gennem fremtidige driftsbesparelser sikrer en fornuftig rentabilitet."

I forlængelse af økonomiaftalerne for 2013 har en arbejdsgruppe set på mulige moderniseringer af de kommunale og regionale deponeringsregler.

Som led i økonomiaftalerne for 2014 har Økonomi- og Indenrigsministeriet tilkendegivet, at der som opfølgning på arbejdsgruppen vil blive gennemført en modernisering af låne- og deponeringsreglerne med bl.a. følgende initiativer:

- Fri adgang til at konvertere mellem konkrete projekter inden for en lånepuljes formål

- Lånedispositioner til konkrete anlægsaktiviteter kan overføres til det efterfølgende år, hvis de konkrete projekter er igangsat – helt eller delvist – ved bindende anlægskontrakt
- For i højere grad at ligestille låne- og deponeringsreglerne frigives midler, der er deponeret i forbindelse med indgåelse af nye leje- og leasingaftaler mv. med en femogtyvendedel årligt efter nærmere fastlagte regler
- Generel adgang til deponeringsfritagelse ved kortvarige tidsbegrænsede aftaler om leje og leasing i op til 3 år

Med henblik på at fremme offentlig-privat samarbejde er der endvidere som led i regionernes økonomiaftale for 2014 enighed om at etablere en deponeringsfritagelsespulje på 300 mio. kr. i 2014, hvor der kan søges om dispensation fra deponeringsforpligtelsen i lånebekendtgørelsen.

Tilsvarende er der som led i kommunernes økonomiaftale for 2014 enighed om at etablere en deponeringsfritagelsespulje på 150 mio. kr. i 2014.

f. Nyt Råd for Offentlig-Privat Samarbejde

Regeringen har nedsat et nyt Råd for Offentlig-Privat Samarbejde. Rådet er sammensat af repræsentanter for erhvervsorganisationer, KL, Danske Regioner, offentlige indkøbere fagbevægelsen og ministerier.

Rådet skal tilvejebringe ny viden, sikre målrettet formidling af denne viden og styrke dialogen mellem parterne på området. Rådet skal dermed bidrage til, at mulighederne for at skabe konkurrence og samarbejde om de offentlige opgaver styrkes og sker på et solidt videns- og erfaringsgrundlag.

Konkret skal rådet i sit analysearbejde have særlig fokus på effekterne af konkurrenceudsættelse og andre former for offentlig-privat samarbejde. Samtidig skal rådet belyse, hvordan transaktionsomkostninger for myndigheder og virksomheder kan reduceres, når offentlige opgaver konkurrenceudsættes. Rådet vil endvidere udkomme med enkelte vejledninger. Eksempelvis har rådet netop offentliggjort en vejledning om innovationsfremmende indkøb.

g. Forstærket vejledningsindsats

Som opfølgning på regeringens konkurrencepolitiske udspil fra oktober 2012 er der i regi af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen iværksat en forstærket vejledningsindsats om udbudsreglerne for at skabe mere klarhed og gøre det lettere for offentlige myndigheder at udbyde opgaver og samarbejde med private virksomheder om opgaveløsningen.

På baggrund af en dialog med interessenterne på området for offentlig-privat samarbejde har styrelsen fastlagt 11 emner, som styrelsen vil igangsætte specifikke vejledninger om i løbet af 2013. Der er udvalgt en række emner, hvor retspraksis på området er begrænset eller opfattes som uklar af interessenterne. Emnerne er bl.a.:

- Muligheder for dialog i udbud
- Inddragelsen af totalomkostningerne i udbud
- Brugen af sociale klausuler om uddannelses- og praktikaftaler

Vejledningerne vil blive udarbejdet på baggrund af dialog med og konkrete input fra interessenterne på området, fx om konkrete problemstillinger relateret til brugen af totalomkostningerne i udbud. Endvidere vil vejledningerne indeholde eksempler, som kan inspirere myndighederne, fx om formuleringen af sociale klausuler i bygge- og anlægsopgaver.

Regeringen har endvidere i marts 2012 lanceret en standardmodel for offentlig-private partnerskaber (OPP) om nyanlæg. Standardmodellen består af et omfattende vejledningsmateriale, der gør det lettere for offentlige myndigheder at gå i gang med OPP-projekter. Herudover indeholder modellen en standardkontrakt, der kan bruges i OPP-projekter, uanset hvilket anlæg projektet drejer sig om. I standardmodellen gives der overblik over et OPP-projekt og vejledning i de spørgsmål og emner, der har stor betydning i forbindelse med OPP, eksempelvis deponeringsregler og skattemæssige forhold. I marts 2013 er standardmodellen blevet suppleret af en yderligere model, som er egnet til OPP'er om renovering af eksisterende bygninger.

Sidste år blev on-lineguiden opiguide.dk lanceret. Opiguide.dk vejleder om mulighederne for at indgå i offentligt-private innovationssamarbejder (OPI), hvor virksomheder og myndigheder i fællesskab udvikler nye ydelser og produkter. OPI-guiden er rettet mod udviklingskonsulenter i kommuner og regioner og guider igennem de komplekse regler om statsstøtte, udbud og ophavsret. Der er også vejledning til, hvad man skal være opmærksom på, når en virksomhed deltager i udviklingen af et produkt og efterfølgende gerne vil byde.

h. Strategi for intelligent offentligt indkøb

Regeringen vil fremlægge en strategi for intelligent offentligt indkøb. Strategien skal understøtte konkurrence om offentlige opgaver med henblik på at sikre bedre og billigere indkøb samt bidrage til, at den offentlige efterspørgsel i højere grad anvendes til at fremme innovation og understøtte bl.a. velfærdsteknologi og grøn omstilling.

Regeringen har nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe, der på tværs af ministerier og med inddragelse af andre offentlige myndigheder og relevante organisationer skal fastlægge en strategi for intelligent offentligt indkøb.

Strategien forventes offentliggjort i løbet af 2013.

D. Afsluttende bemærkninger

Direktiver, love og bekendtgørelsesregler sætter en række formelle rammer for offentlig-privat samarbejde.

Fra flere sider har det været fremført, at lovgivningen på visse områder opleves som en barriere for øget offentlig-privat samarbejde.

På den baggrund har regeringen igangsat eller gennemført en række initiativer med henblik på at forenkle og modernisere lovgivningen i relation til offentlig-privat samarbejde. Reglerne skal være så enkle og fleksible som muligt.

Der kan udover de lovgivningsmæssige rammer også være andre faktorer, som kan opleves som en barriere for øget offentlig-privat samarbejde. Det kan eksempelvis være fravær af et velfungerende marked på et område, holdningsmæssige barrierer og uklarhed om forskellige udbudsformer, herunder funktionsudbud og grænserne for dialog med private virksomheder.

Regeringen har for at imødegå disse udfordringer taget initiativ til bl.a. en styrket vejledningsindsats og oprettelsen af det nye Råd for Offentlig-Privat Samarbejde.